

3.16

Gratum est, securus multum quod iam tibi de me
 permittis, subito ne male inepra cadam.
 sit tibi cura togae potior pressumque quasillo
 scortum quam Serui filia Sulpicia:
 5 solliciti sunt pro nobis, quibus illa dolori est
 ne cedam ignoto maxima causa toro.

3.17

Estne tibi, Cerinthe, tuae pia cura puellae,
 quod mea nunc uexat corpora fessa calor?
 ego non aliter tristes euincere morbos
 optarim, quam te si quoque velle putem.
 5 at mihi quid prosit morbos euincere, si tu
 nostra potes lento pectore ferre mala?

3.18

Ne tibi sim, mea lux, aequę iam feruida cura
 ac uideor paucos ante fuisse dies,
 si quicquam tota commisi stulta iuuenta
 cuius me fatear paenituisse magis,
 5 hesterna quam te solum quod nocte reliqui,
 ardorem cupiens dissimulare meum.

PROPERTIUS

1.1

Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis,
 contactum nullis ante cupidinibus.
 tum mihi constantis deiecit lumina fastus
 et caput impositis pressit Amor pedibus, 5
 donec me docuit castas odisse puellas
 improbus, et nullo uiuere consilio.
 et mihi iam toto furor hic non deficit anno,
 cum tamen aduersos cogor habere deos.
 Milanion nullos fugiendo, Tulle, labores
 saeuitiam durae contudit Iasidos. 10
 nam modo Partheniis amens errabat in antris,
 ibat et hirsutas ille uidere feras;
 ille etiam Hylaei percussus uulnere rami
 saucius Arcadiis rupibus ingemuit.
 ergo uelocem potuit domuisse puellam: 15
 tantum in amore preces et bene facta ualent.
 in me tardus Amor non ullas cogitat artis,
 nec meminit notas, ut prius, ire uias.
 at uos, deductae quibus est fallacia lunae
 et labor in magicis sacra piare focis, 20
 en agedum dominae mentem conuertite nostrae,
 et facite illa meo palleat ore magis!
 tunc ego crediderim uobis et sidera et amnis
 posse Cytaeines ducere carminibus.
 et uos, qui sero lapsum reuocatis, amici, 25
 quaerite non sani pectoris auxilia.
 fortiter et ferrum saeuos patiemur et ignis,
 sit modo libertas quae uelit ira loqui.
 ferte per extremas gentis et ferte per undas,
 qua non ulla meum femina norit iter: 30

uos remanete, quibus facili deus annuit aure,
 sitis et in tuto semper amore pares.
 in me nostra Venus noctes exercet amaras,
 et nullo uacuuus tempore defit Amor.
 35 hoc, moneo, uitate malum: sua quemque moretur
 cura, neque assueto mutet amore locum.
 quod si quis monitis tardas aduerterit auris,
 heu referet quanto uerba dolore mea!

1.3

Qualis Thesea iacuit cedente carina
 languida desertis Cnosia litoribus;
 qualis et accubuit primo Cepheia somno
 libera iam duris cotibus Andromede;
 5 nec minus assiduis Edonis fessa choreis
 qualis in herboso concidit Apidano:
 talis uisa mihi mollem spirare quietem
 Cynthia non certis nixa caput manibus,
 ebria cum multo traherem uestigia Baccho,
 10 et quaterent sera nocte facem pueri.
 hanc ego, nondum etiam sensus deperditus omnis,
 molliter impresso conor adire toro;
 et quamuis duplici correptum ardore iuberent
 hac Amor hac Liber, durus uterque deus,
 15 subiecto leuiter positam temptare lacerto
 osculaque admota sumere et arma manu,
 non tamen ausus eram dominae turbare quietem,
 expertae metuens iurgia saeuitiae;
 sed sic intentis haerebam fixus ocellis,
 20 Argus ut ignotis cornibus Inachidos.
 et modo soluebam nostra de fronte corollas
 ponebamque tuis, Cynthia, temporibus;
 et modo gaudebam lapsos formare capillos;
 nunc furtiua cauis poma dabam manibus;
 25 omniaque ingrato largibar munera somno,
 munera de pronos saepe uoluta sinu;
 et quotiens raro duxti suspiria motu,
 obstupui uano credulus auspicio,
 ne qua tibi insolitos portarent uisa timores,
 30 neue quis inuitam cogeret esse suam:
 donec diuersas praecurrens luna fenestras,
 luna moraturis sedula luminibus,
 compositos leuibis radiis patefecit ocellos.

sic ait in molli fixa toro cubitum:
 'tandem te nostro referens iniuria lecto
 35 alterius clausis expulit e foribus?
 namque ubi longa meae consumpsti tempora noctis,
 languidus exactis, ei mihi, sideribus?
 o utinam talis perducas, improbe, noctes,
 40 me miseram qualis semper habere iubes!
 nam modo purpureo fallebam stamine somnum,
 rursus et Orpheae carmine, fessa, lyrae;
 interdum leuiter mecum deserta querebar
 externo longas saepe in amore moras:
 45 dum me iucundis lapsam sopor impulit alis.
 illa fuit lacrimis ultima cura meis.'

1.6

Non ego nunc Hadriae uereor mare noscere tecum,
 Tulle, neque Aegaeo ducere uela salo,
 cum quo Rhipaeos possim conscendere montis
 ulteriusque domos uadere Memnonias;
 5 sed me complexae remorantur uerba puellae,
 mutatoque graues saepe colore preces.
 illa mihi totis argutat noctibus ignis,
 et queritur nullos esse relicta deos;
 illa meam mihi iam se denegat, illa minatur,
 10 quae solet ingrato tristis amica uiro.
 his ego non horam possum durare querelis:
 a pereat, si quis lentus amare potest!
 an mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas
 atque Asiae ueteres cernere diuitias,
 15 ut mihi deducta faciat conuicia puppi
 Cynthia et insanis ora notet manibus,
 osculaque opposito dicat sibi debita uento,
 et nihil infido durius esse uiro?
 tu patru meritas conare anteire securis,
 20 et uetera oblitis iura refer sociis.
 nam tua non aetas umquam cessauit amori,
 semper at armatae cura fuit patriae;
 et tibi non umquam nostros puer iste labores
 afferat et lacrimis omnia nota meis!
 25 me sine, quem semper uoluit fortuna iacere,
 hanc animam extremae reddere nequitiae.
 multi longinquo periere in amore libenter,
 in quorum numero me quoque terra tegat.

75 hic ego dux milesque bonus: uos, signa tubaeque,
ite procul, cupidis uulnera ferte uiris,
ferre et opes: ego composito securus aceruo
dites despiciam despiciamque famem.

1.2

Adde merum uinoque nouos compesce dolores,
occupet ut fessi lumina uicta sopor:
neu quisquam multo percussum tempora baccho
excitet, infelix dum requiescit amor.
5 nam posita est nostrae custodia saeua puellae,
clauditur et dura ianua firma sera.
ianua difficilis domini, te uerberet imber,
te Iouis imperio fulmina missa petant.
ianua, iam pateas uni mihi uicta querellis,
10 neu furtim uerso cardine aperta sones.
et mala si qua tibi dixit dementia nostra,
ignoscas: capiti sint precor illa meo.
te meminisse decet quae plurima uoce peregi
supplice cum posti florida sertae darem.
15 tu quoque ne timide custodes, Delia, falle.
audendum est: fortes adiuuat ipsa Venus.
illa fauet seu quis iuuenis noua limina temptat
seu reserat fixo dente puella fores:
illa docet molli furtim derepere lecto,
20 illa pedem nullo ponere posse sono,
illa uiro coram nutus conferre loquaces
blandaue compositis abdere uerba notis.
nec docet hoc omnes, sed quos nec inertia tardat
nec uetat obscura surgere nocte timor.
25 en ego cum tenebris tota uagor anxius urbe,
.....
25a nec sinit occurrat quisquam qui corpora ferro
uulneret aut rapta praemia ueste petat.
quisquis amore tenetur, eat tutusque sacerque
qualibet; insidias non timuisse decet.
non mihi pigra nocent hibernae frigora noctis,
30 non mihi cum multa decidit imber aqua.
non labor hic laedit, reseret modo Delia postes
et uocet ad digiti me taciturna sonum.
parcite luminibus; seu uir seu femina fiat
obuia: celari uult sua furta Venus.
35 neu strepitu terrete pedum neu quaerite nomen

neu prope fulgenti lumina ferte face.
si quis et imprudens aspexerit, occulat ille
perque deos omnes se meminisse neget:
nam fuerit quicumque loquax, is sanguine natam,
40 is Venerem e rapido sentiet esse mari.
nec tamen huic credet coniunx tuus, ut mihi uerax
pollicita est magico saga ministerio.
hanc ego de caelo ducentem sidera uidi,
45 fluminis haec rapidi carmine uertit iter,
haec cantu finditque solum manesque sepulcris
elicit et tepido deuocat ossa rogo:
iam tenet infernas magico stridore cateruas,
iam iubet aspersas lacte referre pedem.
cum libet, haec tristi depellit nubila caelo:
50 cum libet, aestiuo conuocat orbe niues.
sola tenere malas Medae dicitur herbas,
sola feros Hecatae perdomuisse canes.
haec mihi composuit cantus, quis fallere posses:
ter cane, ter dictis despue carminibus.
55 ille nihil poterit de nobis credere cuiquam,
non sibi, si in molli uiderit ipse toro.
tu tamen abstineas aliis: nam cetera cernet
omnia: de me uno sentiet ille nihil.
quid credam? nempe haec eadem se dixit amores
60 cantibus aut herbis soluere posse meos,
et me lustrauit taedis, et nocte serena
concidit ad magicos hostia pulla deos.
non ego totus abesset amor, sed mutuus esset,
orabam, nec te posse carere uelim.
65 ferreus ille fuit qui, te cum posset habere,
maluerit praedas stultus et arma sequi.
ille licet Cilicum uictas agat ante cateruas,
ponat et in capto Martia castra solo,
totus et argento contextus, totus et auro,
70 insideat celeri conspiciendus equo;
ipse boues mea si tecum modo Delia possim
iungere et in solito pascere monte pecus,
et te dum liceat teneris retinere lacertis,
mollis et inculta sit mihi somnus humo.
75 quid Tyrio recubare toro sine amore secundo
prodest cum fletu nox uigilanda uenit?
nam neque tunc plumae nec stragula picta soporem
nec sonitus placidae ducere posset aquae.
num Veneris magnae uiolau numina uerbo,

80 et mea nunc poenas impia lingua luit?
 num feror incestus sedes adisse deorum
 sartaque de sanctis deripuisse focis?
 non ego, si merui, dubitem procumbere templis
 et dare sacratis oscula liminibus,
 85 non ego tellurem genibus perrepere supplex
 et miserum sancto tundere poste caput.
 at tu, qui laetus rides mala nostra, caueto
 mox tibi: non uni saeuiet usque deus.
 uidi ego qui iuuenum miseros lusisset amores
 90 post Veneris uinclis subdere colla senem
 et sibi blanditias tremula componere uoce
 et manibus canas fingere uelle comas:
 stare nec ante fores puduit caraeue puellae
 ancillam medio detinuisse foro.
 95 hunc puer, hunc iuuenis turba circumterit arta,
 despuit in molles et sibi quisque sinus.
 at mihi parce, Venus: semper tibi dedita seruit
 mens mea: quid messes uris acerba tuas?

1.4

'Sic umbrosa tibi contingant tecta, Priape,
 ne capiti soles, ne noceantque niues:
 quae tua formosos cepit sollertia? certe
 non tibi barba nitet, non tibi culta coma est;
 5 nudus et hibernae producis frigora brumae,
 nudus et aestiui tempora sicca Canis.'
 sic ego: tum Bacchi respondit rustica proles
 armatus curua sic mihi falce deus.
 'o fuge te tenerae puerorum credere turbae:
 10 nam causam iusti semper amoris habent.
 hic placet, angustis quod equum compescit habenis
 hic placidam niueo pectore pellit aquam;
 hic, quia fortis adest audacia, cepit: at illi
 uirgineus teneras stat pudor ante genas.
 15 sed ne te capiant, primo si forte negabit,
 taedia; paulatim sub iuga colla dabit.
 longa dies homini docuit parere leones,
 longa dies molli saxa peredit aqua;
 annus in apricis maturat collibus uuas,
 20 annus agit certa lucida signa uice.
 nec iurare time: ueneris periuria uenti
 inrita per terras et freta summa ferunt.

gratia magna Ioui: uetuit Pater ipse ualere,
 iurasset cupide quidquid ineptus amor:
 25 perque suas impune sinit Dictynna sagittas
 adfirmes, crines perque Minerua suos.
 at si tardus eris errabis. transiet aetas
 quam cito! non segnīs stat remeatque dies.
 quam cito purpureos deperdit terra colores,
 30 quam cito formosas populus alta comas.
 quam iacet, infirmae uenere ubi fata senectae,
 qui prior Eleo est carcere missus equus.
 uidi iam iuuenem, premeret cum senior aetas,
 maerentem stultos praeteriisse dies.
 35 crudeles diui! serpens nouus exiit annos:
 formae non ullam fata dedere moram.
 solis aeterna est Baccho Phoeboque iuuentas:
 nam decet intonsus crinis utrumque deum.
 tu, puero quodcumque tuo temptare libebit,
 40 cedas: obsequio plurima uincet amor.
 neu comes ire neges, quamuis uia longa paretur
 et Canis arenti torreat arua siti,
 quamuis praetexens picta ferrugine caelum
 uenturam admittat imbrifer arcus aquam.
 45 uel si caeruleas puppi uolet ire per undas,
 ipse leuem remo per freta pelle ratem.
 nec te paeniteat duos subiisse labores
 aut opera insuetas atteruisse manus;
 nec, uelit insidiis altas si claudere ualles,
 50 dum placeas, umeri retia ferre negent.
 si uolet arma, leui temptabis ludere dextra;
 saepe dabis nudum, uincat ut ille, latus.
 tunc tibi mitis erit, rapias tum cara licebit
 oscula: pugnabit, sed tibi rapta dabit.
 55 rapta dabit primo, post adferet ipse roganti,
 post etiam collo se implicuisse uelit.
 heu male nunc artes miseras haec saecula tractant:
 iam tener adsueuit munera uelle puer.
 at tua, qui uenerem docuisti uendere primus,
 60 quisquis es, infelix urgeat ossa lapis.
 Pieridas, pueri, doctos et amate poetas,
 aurea nec superent munera Pieridas.
 carmine purpurea est Nisi coma: carmina ni sint,
 ex umero Pelopis non nituisset ebur.
 65 quem referent Musae, uiuet, dum robora tellus,
 dum caelum stellas, dum uehet amnis aquas.